

KIS LAP

A MIKULÁS AJÁNDÉKA. (Lásd a 359. lapon.)

23. szám. — 1879. Ára negyedévre 1 frt 40 kr.

XVII. kötet.

AZ EZÜST HUSZAS.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Vége.)

FLÓRA egy pillanattal hallgatódzott s hallotta, a mint Emmike csengő hangon így szólt a madárkához:

— Mondd meg Klárikának, hogy én nem csaltam meg... mindig csak reá gondoltam s igazán neki szántam az ezüst huszacsámát... Oh! itt senki sem hiszi... mindenki bünösnek tart, még Flórácska is!

— Nem, Flóra nem tart bünösnek! szólt Flóra.

Ezzel oda sietett a kicsikéhez, ölébe vette és összecsókolta, mialatt meghatótan mondá:

— Nem, én egy pillanattal sem hittem, hogy az én kedves Emmikém meg tudott volna feledkezni Klárikáról! Egy pillanattal sem kételkedtem, hogy ártatlan vagy!

Emmike forrón megcsókolta Flórát és halkán mondá:

— Oh, köszönöm, kedves Flórácska... ha te szeretsz, akkor a többiek haragját majd csak elviselem valahogy.

— De hát miért kellene azt is elviselned, kedves Emmikém? Ha ártatlan vagy, miért ne mondhatnád meg az igazat?

— Nem lehet!

— Dehogy nem lehet! szólt Flóra kissé türelmetlenül. Nekem legalább megmondhatod és ha titok, nem mondom tovább; csak annyit mondok az igazgatónőnek, hogy én már tudom az egészet és ártatlan vagy. Nekem elhiszi. Nos, mondd el...

— De mondom, hogy nem lehet!

— Miért nem?

— Mert megígértem, hogy éppen neked nem mondom meg.

— Ah! Megígérted? Tehát még más valaki is van a dologban?

Flóra szeretett volna ezen a nyomon tovább fürkészni, de Emmike nem volt olyan állapotban, hogy tanácsos lett volna tovább faggatni. Didergett a hűvös éjjeli légtől s Flóra jobbnak látta másnapra halasztani a dolgot, annál inkább, mert Emmike így szólt:

— Ne haragudjál, Flórácska, hogy ide lopóztam... tudom, hogy nélkülem vizitek majd el a madárkát Klárikának... látni kívántam még egyszer és... és... lásd, te bizonyosan nevetni fogsz rajtam... de legalább a madárkának meg akartam mondani, hogy ártatlan vagyok. Most már lefekszem és alszom, igazán nem jövök ide többé!

— Légy nyugodt, kedveském, hiszen én nem haragszom érte, hogy itt találta-lak. Sőt szeretem, mert... no de most nincs ideje, hogy erről beszéljünk. Menjünk aludni!

Visszatértek szobájukba, lefeküdtek és csakhamar ismét csöndesen aludtak.

Másnap reggel Flórának legelső gondja az volt, hogy az igazgatónőnek elmondja az éjjeli eseményeket; kétségkívül ő is fontosnak fogja találni, kivált azt, hogy Emmike azért nem szól, mert ígéretet tett... világos tehát, hogy még valaki más is bele van avatva s alkalmasint az a másik a bünös. De szerencsétlenségére az igazgatónő nagyon sürgős dologgal volt elfoglalva és azt mondta neki, hogy majd

később, lezke után beszél vele. Flóra tehát sietett Malvina kisasszonyhoz, hogy legalább vele közölje, amit tud; de Malvina kisasszony a többi leányokkal már az ebédlőben a reggelinél ült, itt pedig Flóra nem akart szólni.

A reggeli végeztével félrehívta Malvina kisasszonyt és beszélni kívánt vele; de a kisasszony így felelt:

— Kedvesem, most nem érünk rá, hogy az Emmike dolgán törjük a fejünket. Kezdődik a lezke... majd azután beszélhetünk.

Mennie kellett tehát a többiekkel a tanterembe. Alig gyültek össze, midőn megnyílt az ajtó és belépett az igazgató, kézen vezetve a sápadt, kisirt szemű Emmikét. Flóra nagyon elsomorodott, mert előre látta, hogy megint faggatni fogják Emmikét, aki pedig bizonyosan továbbra is makacsul hallgatni fog; pedig ha Flóra elmondhatná, amit éjjel tapasztalt, akkor talán másképp fognának a dologhoz.

És valóban az igazgató így szólt:

— Ide hoztam Emmikét, mert remélem, hogy eddig már belátta magaviselete helytelenségét. Makacsság által csak még rosszabbá tenné a dolgot, míg őszinte vallomás és megbánás által legalább részben jóvá teheti. Amit eddig elkövetett azért elég büntetés lesz az, hogy nem fog a többiekkel Klárikához menni a madárkával; de ha még tovább daczoskodnék, akkor ez ismét szigorú büntetést kívánna. Most tehát, kedves leányom, még egyszer és utoljára intelek, hogy mindent vallj meg őszintén, miután úgy is tudjuk már.

Emmike összereszt, aztán összetette kezeit és halk megadó hangon suttogá:

— Nem mondhatok semmit!

Az igazgató nagyon boszus kezdett lenni, mikor Flóra hirtelen fölállt és megszólalt:

— Kérem szépen... szabad valamit mondanom?

Az igazgató nem szerette, ha dolgaiba beleszólnak s kissé kedvetlenül felelé:

— Majd később, kedves leányom, most nincs ideje, hogy te beszélj.

— De épen most van ideje, hogy beszéljek, szölt Flóra bátran, mert később majd nagyon is későn volna. Én most is azt hiszem, hogy Emmike egészen ártatlan, annál inkább hiszem, mert az éjjel, talán akarata ellenére, kiszalasztotta azt a szót, hogy azért nem mondhatja el, mit tett, mert valakinek megígérte, hogy hallgatni fog.

Megígérte! E szó hallatára mindnyájan meg voltak lepelve s belátták, hogy itt tehát még valaki más is benne van a titokban.

— Talán valami szegény embernek adta a pénzét, szölt Irma.

— Az nem lehet, mert az a szegény ember nem kívánta volna, hogy titok maradjon, szölt Etelka.

— És aztán annyi bizonyos, hogy én ettem a süteményből, tehát volt sütemény, jegyzé meg Sarolta.

— Ugy van, szölt az igazgató. Azt kell hinnem, hogy ez csak afféle fortély, így akar kibujni. De ezzel csak még rosszabbá teszi a dolgot, mert most már azt is kell hinnem, hogy még ravaszkozik is.

Emmike könnyes szemekkel tekintett föl, de azért csak hallgatott.

Ez idő alatt Lujza, kire senki sem figyelt, sajátságos változáson ment keresztül. Arcza rendesen gunyos volt, soha sem látszott komolyan venni semmit s a mások dolgával csöppet sem törődött. De

most, mikor Emmike oly szomoruan, de határozottan megtagadta a titok fölfedezését és még újabb büntetéstől sem riadt vissza, Lujza hirtelen sajátságosan elkomolyodott és gondolkozni látszott, ami bizony ritkán esett meg rajta. És mikor az igazgatónő ismét és utóljára fölszöli-

... EMMIKE ÉS FLÓRÁCSKR VITTÉK A KALITKÁT. (Lásd a 359. lapon.)

totta Emmikét, hogy beszéljen, Lujza hirtelen megszólalt:

— Csak mondj el bátran mindent, Emmike, soha se bánd, akármi lesz belőle!

— Mi ez? kérdé az igazgatónő szigoruan. Ki engedte meg, hogy bebeszölj?

— Bele kell szólanom, mert különben Emmike soha sem fog egy szót sem vallani. Már látom, hogy mégsem illik ilyen kemény büntetést fölidéznem reá.

— Micsoda? Mit fecsegsz? Te idézed reá a büntetést?

— Persze hogy én! Nem gondoltam, hogy ilyen bajba kerül a szegény Emmike, különben nem tettem volna . . .

— Mit nem tettél volna? Beszélj világosan! Tudsz valamit az Emmike dolgáról?

— Hogy ne tudnék! Hiszen nekem adta kölcsön az ezüst huszast.

Neked adta? Minek? Mikor? Hiszen neked sok pénzéd volt! kiálták mindnyájan nagy csodálkozással.

— Volt pénzem, az igaz, de mind elköltöttem . . . nagyon szeretem a cukrossüteményt, mindennap vásároltam s mikor elfogyott a pénzem, kölcsön vettem az Emmikéét. Azt hittem, hogy mire az a madárka megérkezik, megka-

pom szüleimtől a havi pénzemet . . . de a levél még maig sem jött meg, így tehát nem tudtam rendbe hozni a dolgot.

— De Emmikének is részesnek kellett lenni, mert hiszen maga megvallotta, hogy ő vitte a süteményt.

— Igen, ő hozta be, de azt hiszem, nem tudta, mit hoz. A kert hátsó ajtajánál az orgonabokor alá rejtettem s Emmi-

két kértem meg, hogy este hozza be, mert tudtam, hogy ő reá nem igen gyanakodik senki.

— Én nem tudtam, mi van a csomagban, szólalt meg Emmike halkán.

Az igazgató is, Malvina kisasszony is össze-vissza csókolták a kicsikét.

— Elhiszem, most már elhiszem, hogy ártatlan vagy, kedves gyermekem,

szólt az igazgató. Azt nem jól tetted ugyan, hogy titkolódzást ígértél, mert lásd, soha sem tudhatod, milyen bajba kevered magadat; de te csak jót akartál, szivességet akartál tenni s inkább túrted volna a büntetést, hogysen más bajba keverj. Te jó, kedves gyermek vagy s ezentul még inkább

. . . ELHOZTUK NEKED A MADÁRKÁT. (Lásd a 359. lapon.)

foglak szeretni.

— Mondtam ugy-e, hogy az én Emmikém ártatlan! kiáltott Flóra s örömeben majd agyonszorongatta kis rokonát.

De mikor az első meglepetésnek és örömeinek vége lett, az igazgató ismét elkomolyodott s Lujzához fordulva mondá:

— Emmike ártatlan, de annál bűnösebb vagy te! Nemcsak olyasmit csele-

kedtél, ami tiltva van, hanem szenvedést okoztál ennek az ártatlan gyermeknek is; türted, hogy Emmike mostanig a te hibáért lakoljon! Valóban, nem is tudom, miként büntesselek eléggé szigoruan.

Lujza egy ideig lesütötte szemeit, aztán akadozva mondá:

— Hibás vagyok, belátom . . . eddig nem gondoltam egyébre, csak hogy csemeget szerezhesek magamnak . . . sajnálom, hogy szegény Emmikének annyi szenvedést okoztam, nem volt bátorságom elárulni magamat. De most már ő megmutatta nekem, mennyivel jobb és nemesebb szívű, mint én . . . megérdemlem a büntetést.

— Oszinte megbánásod egy kis részben jóvá teszi hibádat, de a büntetés alól meg nem ment. Torkosságod miatt megtudtál feledkezni arról, hogy pénzedet jótékony célra ígérted. Most tehát nem is lesz részed a Klárikának vett ajándékban. A te részedet én veszem át, Emmikének pedig kölcsön adok egy ezüst huzsaskát, míg te megfizetheted neki. Ma délután mindnyájan átsétálunk Klárikához, te pedig itthon maradsz és szobádból nem szabad kimozdulnod, míg meg nem engedem. Büntetéséről majd gondolkodom. Most menj.

Lujza leverten távozott s most először látszott meg rajta, hogy igazán meg van hatva, hogy sajnálja, amit tett. Mikor Emmike mellett elhaladt, a kis leány szinte mentegetőzve sugta neki.

— Én nem tehetek róla . . . Lujza . . . én nem akartam . . .

— Légy nyugodt, Emmikém, felelt Lujza komolyan. Te nemes és jó leányka

vagy s én tartozom tőled bocsánatot kérni. Megérdemeltem a büntetést és nem panaszkodom miatta, csak te ne haragudjál reám.

— Oh, hiszen én nem haragszom! szólt a jó kis Emmike.

Lujza távozott s mindnyájan belátták, hogy a büntetést megérdemli, de őszinte vallomásával mégis annyira jóvátette hibáját, hogy senki sem tudott reá amugy igazán haragudni, kivált mikor látták, hogy épen az, aki szenvedett, a kis Emmike nemcsak nem haragszik, hanem az igazgatónőhöz lépve kéri, bocsásson meg Lujzának.

— Nem lehet, kedvesem. Reményilem ugyan, hogy maga is belátta már, mily gonoszul cselekedett, de ezt egészen elfelejteni nem szabad. És most ne gondoljatok többé reá, ő bele fog nyugodni büntetésébe s aztán, hiszem, nem fog többé oly csinyeket elkövetni; így tehát még javára fog szolgálni ez az eset. Ti pedig végezzétek szépen leczkéteket. Délutánra szünetidőt adok, hogy korán átsétálhassatok a madárkával Klárikához.

Volt erre nagy öröm és volt iparkodás, hogy jól végezzék a leczkét, nehogy bünteteskép elmaradjon a délutáni kedves kirándulás. Alig várták az ebédet, hogy aztán a sétára indulhassanak.

Emmike olyan boldog volt, hogy minden szenvedését elfelejtette s csak még egy kívánsága volt, melyet nem mert kimondani. De Malvina kisasszony leolvasta az arczáról s mikor már indulóban voltak, így szólt:

— Emmikém, a madarkát te fogod majd átadni Klárikának és az uton is te

viszed; de magad nem bírnád el olyan messzire, tehát botocskát dugunk ide a kalitka tetején levő karikába és úgy viszsük . . . az egyik végét te tartod, a másikat pedig a többiek fölváltva. Így ni . . . induljunk!

Megindultak s eleinte Emmike és Flóráska vitték a kalitkát (Lásd a képet a 356. lapon.) aztán Flórát sorban fölváltották a többi leányok. Olyan jó kedvük volt, hogy csupa dalolástól, nevetgéléstől szinte elfeledték, hogy beteghez mennek. Csak mikor Klárikáék házához értek, akkor hallgattak el s hogy a kis beteget nagyon ne zavarják, most is csak Malvina kisasszony, Flóra és Emmike ment be a szobába. Az öreg táncmester ott ült Klárika ágya mellett és meglepetve ugrott föl, mikor Emmike, kezében a kalitkával, az ágyhoz lépett s így szólt:

— Klárika, kedves Klárika, nézd, elhoztuk neked a madárkát. (Lásd a képet a 357. lapon.)

A kis beteg sápadt arcát halvány pirosság lepte el a nagy örömtől. Sokáig néma bámulattal nézte, aztán fölkiáltott:

— Oh, mily gyönyörű! Mennyire szeretem! Mily boldoggá tettetek!

És a madárka, mintha be akarta volna magát mutatni, egész erejéből zengeni kezdett, hogy gyönyörűség volt hallgatni. Aztán bejöttek a többi leányok és jó ideig csevegtek Klárika ágya mellett.

Ezután Emmike és a többiek többször átsétáltak Klárikához és nagy örömeikre megérték, hogy Klárika lassacskán fölgyógyult és néhány hét múlva ismét velök tánczolt a táncz-óra alatt. Lujza, ki ez időtől fogva teljesen megváltozott s

igen derék leány lett, szintén jó barátságot kötött Klárikával, a kedves jó kis Emmike pedig ezután is kedvence volt valamennyiöknek.

A MIKULÁS AJÁNDÉKA.

(Képpel a czimlapon.)

MIKOR én még olyan kicsi vitéz voltam, mint ti most, sok éven át örvendve is, félve is vártam a Mikulást, vagyis a szent Miklós napját, mely, tudjátok, december hó hatodik napjára esik. Négyen voltunk testvérek, három fiu, egy leány s mindnyájan eleven, talán pajkos gyermekek is voltunk. No de épen roszak nem voltunk s ha talán kissé makranczoskodtunk, a dada ránk ijesztett:

— No no, majd meglássák, mit hoz a Mikulás!

— Ugyan mit?

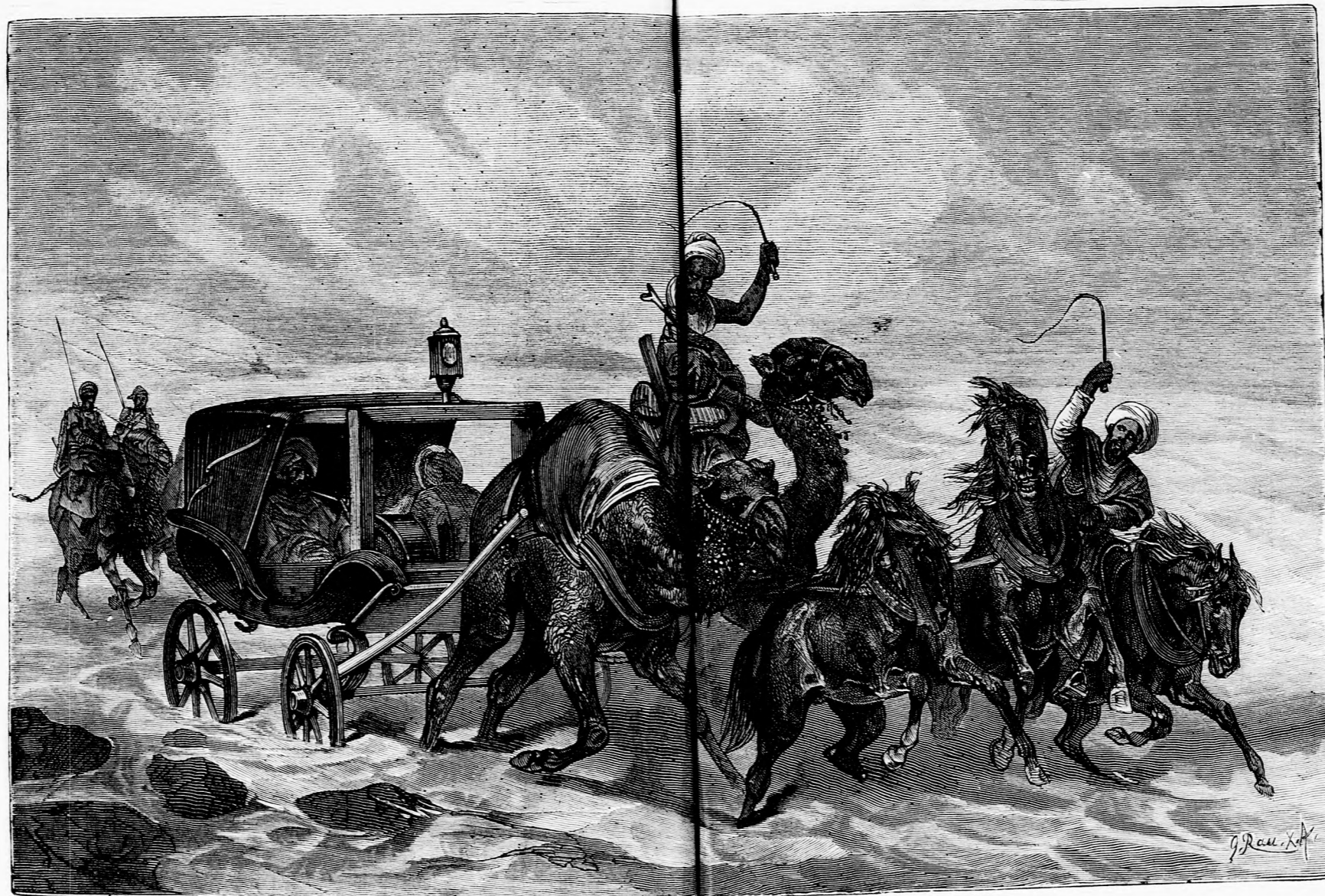
— Hát annak, aki jó, szép ajándékot, játék-szereket; annak, aki pedig rossz, vesszőt!

Egyszer csakugyan megesett, hogy Mikulás napján reggel, amint fölébredtem, ágyam mellett egy vesszőt találtam s ugyancsak szepegtem, hogy majd kikapok vele. Igyekeztem tehát azután jó viselettel elkerülni az ilyen veszedelmes meglepetést és a következő esztendőben volt is ám öröm! Amint fölébredtünk, mindnyájunk ágyánál ott volt a sok ajándék, — alig tudtunk betelni vele.

De hát ki az a Mikulás? Akkor nem tudtam. Annyit sejtettem, hogy a fenyegető vesszőt is, meg a szép ajándékot is talán mégsem valami titkos szellem, hanem bizony a mama rakta oda ágyunk mellé; de mért épen szent Miklós napján? Egyszer aztán megtudtam s megsugom nektek.

Hajdan, nagyon, nagyon régen, több mint ezer esztendővel ezelőtt élt Kisázsia-ban, Patora városában, egy igen szegény, de igen jószívű és ájtatos polgár, kinek

(Folytatása a 362. lapon.)

ÚTAZÁS AZ ÁZSIAI SIVATÁGBAN. (Lásd a 364. lapon.)

(Folytatás a 359. laphoz.)

Miklós volt a neve. Pappá lett és jámborsága által csakhamar érseki méltóságra emelkedett. Ekkor aztán nagyon gazdag volt, élhetett volna pompában és kényelemben, de ő azért csak a régi egyszerű, jámbor férfi maradt. Kíneseit arra használta, hogy a szegények és szenvedők közt kioszsza, de különösen szerette a gyermekeket. A jó magaviseletű fiukat és lányokat megajándékozta, csak hogy ők nem tudták, kitől kapják az ajándékot. Mert a szent életű férfi nem akarta, hogy valaki tudjon az ő jótetteiről s ezért mindig éjjel, titokban járt szerte és észrevétlenül hagyta hátra ajándékait. Később persze mégis megtudták és ha valaki titkos ajándékot kapott, mindjárt azt mondta: »Ezt a jó öreg Mikulás hozta.«

És azóta egészen mai napig fenmaradt a rege, hogy Miklós napján a szent férfi minden évben bejárja a világot s a jó gyermekeknek ajándékot visz, a rosszoknak pedig vesszőt tesz ágyuk mellé, hogy javulásra intse őket.

A LOPOTT FÜGE.

— Beszélyke. —

ANIKA, szaladj át a boltoshoz és hozz nekem tíz krajczárért borsot. Itt a pénz!

— Igenis, kedves anyám.

Janika füge, ügyes fiu volt s szeretett mindenféle apró megbizásokban eljárni. A falunak ép a tulsó végén volt egy kis bolt, amilyen faluhelyen szokott lenni; árultak ott cukrot, kávé, mazsolát, meg aztán tarka kendőt, szalagot, pipát, dohányt s Janika sokat megfordult a boltban, mert apja vagy anyja majd mindennap küldte valamiért. Az öreg boltos ismerte is jól és néha még egy pár

fügét is adott neki. Nem csoda tehát, hogy szeretett oda járni.

Most is szaladva ment végig a falun, benyitott a boltba és megvette a borsot. A bolt-asztalon épen egy nagy halmaz füge is hevert. Janika nem tudott ellenállani s mikor az öreg boltos egy pillanatra félrefordult, kettőt elvett, az az igazán mondva ellopott. Azután hazasietett.

De Janika nem volt afféle ravasz tolvaj fiu s mikor otthon a borsot átadta a mamának, a két füge még a kezében volt. Anyja észrevette.

— Hát ezt a fügét hol vetted? kérdé.

— Ezt? . . . hát . . . hát ottan a boltban.

— Az öreg boltos adta?

— Nem . . . nem adta . . .

— Akkor hát loptad? Mondd meg rögtön, hogy jutottál hozzá?

Janika zavartan vakargatta a fejét, de aztán mégis csak kivallotta.

— Hát . . . hát kedves mama . . . ott az asztalon egész rakás füge volt és ezt a kettőt elvettem.

— És így csakugyan loptad. Most azonnal menj, add vissza és kérj bocsánatot.

A kis bünös szokva volt az engedelmességhez és bár most nem volt épen nagyon kedvére a mama parancsa, mégsem dacoskodott, hanem utnak indult ismét a bolt felé. Persze most nem szaladt úgy, mint első ízben, sőt nagyon lasscskán lépkedett; de végre mégis csak eljutott a bolt elé. Amint a nyitott ajtón bepillantott, látta, hogy többen vannak odabent s az öreg kereskedő el van fog-

lalva mindenféle portéka becsomagolásával.

Ekkor Janikának eszébe jutott valami.

— Visszaadhatom a függét a nélkül, hogy az öreg megtudná, hogy elloptam. Azt fogja hinni, hogy leesett a földre.

Ezzel a két függét az ajtóból bedobta szépen az asztal mellé; a bent levők nem figyeltek reá s Janika egészen megkönnyebbült lélekkel szaladt ismét haza.

— No's visszaadtad a függét? kérde anyja.

— Vissza, anyácskám.

— És mit szólt az öreg?

— Az öreg? . . . nem szólt semmit

— Semmit? Hiszen azt mondtad, hogy visszaadtad neki.

— Igen is . . . visszaadtam.

— No's valamit csak mondott aztán, mikor bocsánatot kértél tőle?

— Nem . . . nem szólt . . . mert én sem szóltam . . . sokan voltak a boltban, ezért csak úgy bedobtam . . .

— Ejnye te gonosz, hát ezt parancsoltam én neked? Most azonnal menj ismét vissza, mondd el, hogy két függét loptál, én visszaküldtelek, hogy vissza add és bocsánatot kérj, de csak az ajtóból dobtad be s most ismét visszaküldelek és kéretem az öreget, hogy jól verjen meg, mert különben itthon kapsz még szigorubb büntetést atyádtól.

Ez már aztán siralmas állapot volt szegény Janikára nézve s egészen megzavarodva indult utnak harmadszor a bolt felé. Mikor a fele uton volt, megállapodott kissé, hogy megfontolja, valjon ugyan megtegye-e, amit a mama paran-

csolt. Ez bizony csiklandós dolog volt. Ha megteszi, akkor a boltban kap büntetést, ha nem teszi, otthon. Most már melyik a jobb?

Szörnyen elgondolkozva lépegetett előre s minél közelebb jutott a bolthoz, annál többször meg-megállt és gondolkozott; de hiába törte a fejét, nem tudott semmi okosat kigondolni. Egyszerre aztán neki iramodott, meg sem állt, míg az öreg boltos előtt nem volt s aztán így szólt:

— Kérem szépen, én az imént két függét elloptam, a mama visszaküldött, hogy adjam vissza és kérjek bocsánatot, de én csak az ajtóból dobtam be s ezért a mama most újra elküldött, hogy ezt mondjam meg . . . és a mama kéreti, hogy jól verjen meg.

És szegény Janika nagy elszántsággal várta a megérdemlett büntetést. De az öreg e helyett mosolyogva mondá:

— Derék kis vitéz vagy, fiam. Én jól láttam mindent, azt is, hogy elvitted a függét, azt is, hogy visszahoztad és bedobtad. Azzal, hogy mamád parancsát most oly hiven teljesítetted, mindent jóvá tettél s látom, hogy becsületes fiúcska vagy, többé nem követsz el ilyesmit. Most menj haza és mondd meg mamádnak, hogy én megbocsátottam, kérem, bocsásson meg neked ő is. Ezt pedig ozsonnára vidd magaddal a kis testvéreidnek.

Ezzel a jó öreg egy egész koszoru függét nyomott a bámuló Janika kezébe.

És Janika soha nem nyult többé olyanhoz, ami nem volt az övé.

TUDÓS CZICZA.

ACZICZÁCSKA könyvet forgat —
 Hogy szerezzon ismeretet?
 Van eszében. Azt lesi ő,
 Hogy fogjon most kis egeret.
 Ó könyvekben, úgy hallotta,
 Ott tanyáz czinezárék hadja.
 Lesi várja. Meglehet:
 Fog magának egeret.

UTAZÁS AZ ÁZSIAI SIVATAGBAN.

(Képpel a 360—361. lapokon.)

AMI magyar hazánkban is van egy nagy síkság, a nagy magyar alföld, melyen napokig lehet egyenes irányban utazni, a nélkül, hogy csak egy dombot is találjunk. De a magyar alföld azért nem sivatag, hanem pompás termékeny föld, mely nyáronként aranyos kalászt terem. Most már nem is tart napokig, míg végig utazunk rajta; vasut metszi végig mindenfelé s néhány óra alatt eljutunk egyik végéről a másikra, ahol ismét erdős, hegyes vidéket találunk. Ekkép a munkás, mivel nép országában a nagy pusztáktól nem kell megijedni, az utazás könnyű s mindenfelé vannak városok, falvak, tanyák, melyekben meg lehet pihenni.

Egészen másfélék a nagy síkságok Ázsiában, ahol csak nagy bajjal és sokszor veszedelemmel lehet keresztül jutni a sivatagokon. Nincs ám itt vasut, de még csak közönséges országut sem s az utas napokig bolyonghat, a nélkül, hogy emberhajlékra akadna. A kereskedők s más szegényebb emberek nem is mernek egymagukban neki indulni a sivatagnak, hanem a sziklák szélén levő városokban bevárják, míg sokan összegyűlnek, kik egy irányban

akarnak utazni, aztán tapasztalt vezetővel élükön, jól ellátva eleséggel, indulnak a terhes utra, ki gyalog, ki tevéen vagy lóháton.

Megtörténik, hogy valami gazdagabb ember vagy főhivatalnok is kénytelen keresztül utazni a sivatagon. Az ilyen kocsi-ba ül, mert a forró napon egy hétig ló- vagy teveháton ülni keserves dolog. De a kocsiban ülni sem épen nagyon mulatságos. Nem rohog ám a kocsi oly gyorsan, mint a mi oszárutainkon, hanem lassan czamog, úgy hogy gyalog is gyorsabban lehet előre jutni. Lovakat, tevéket vegyest fognak a kocsi elé, még pedig ötöt-hatot is, mert a kerekek sokszor tengelyig merülnek a sívó homokba.

A kocsi után fegyveresek lovagolnak, mert a vadas pusztaságban vad rabló-törzsek bolyonganak, melyek meglesik az utasokat és kifosztják, ha az utas nincs jól fölfegyverkezve.

A BECSÜLET UTJA.

Egy jókora folyó közelében élt hajdan, nagyon régen, egy szegény özvegy asszony az ő fiával, Gyurkával. Egy kis darabka földjük volt, azt művelgették, kapálgatták s ami rajta termett, eladták a szomszéd városban; néha pedig egy-egy idegentől is kaptak néhány krajczárt, ha Gyurka átvezette az utasokat a folyón. Mert épen erre volt az ut egy hires város felé, a hol igen nagy vásárok voltak, melyekre messze földről jártak a kereskedők; a folyón pedig nem volt hid, hanem egy sekélyebb helyen át kellett rajta gázolni. Aki jól ismerte a gázlót, minden veszedelem nélkül átjuthatott; de vigyázni kellett ám, mert jobbra-balra mindjárt mély örvények voltak a folyóban.

Egy napon, mikor Gyurka épen a mezőn dolgozgatott, egy gazdag kereskedő jött lóháton és egyenesen a folyónak tartott. Már sokszor járt ezen az uton s bizott magában, hogy vezető nélkül is megtalálja az utat a vízben; nem kérdezősködött tehát, hanem megsarkantyuzta a lovát és bevágatott a vízbe.

A folyó közepéig jól is ment minden, de itt egyszerre eltévesztette az irányt s lovastul egy mély örvénybe bukott. A víz azonnal magával sodorta s a szerencsétlen ember kétségbeesetten kiáltozott segítségért. Nem is kiáltozott hiába, mert Gyurka a partról jól látta, mi történt s ekkor már egész erejéből futott a fuldokló segítségére. Néhány percz mégis beletelt, míg uszva utolérte a kereskedőt, megfogta s

nagy erőfeszítéssel kivonta a partra s aztán bevitte a nem messze levő házba. A lovat pedig a víz elsodorta.

A kereskedő eszméletlenül feküdt s jó ideig tartott, míg Gyurka és anyja ismét életre tudták ébreszteni. Hálásan megköszönte megmentője tettét, de aztán hirtelen övéhez kapott és haraggal is, rémülettel is fölkiáltott:

— Az erszényem! Hová lett az erszényem! Elvettétek?

— Erszényt? Nem, uram, nem láttam semmiféle erszényt, felelt Gyurka nyugodtan.

— De kellett látnod, kiáltá a kereskedő hevesen. Ide volt kötve az övemhez, le nem eshetett. Ezt csak ti oldhattátok le! Add vissza! Fele vagyonom van benne!

Gyurka könnyezve ismételté, hogy nem látta, nem vette el az erszényt, de a kereskedő nem hitte s végül így szolt:

— Elfogathátnálak, börtönbe csukat hatnálak . . . de nem teszem. Megmentetted életemet, ám legyen tied a pénz, ha már elvetted. De nem lesz rajta áldás meglásd!

Hiába esküdött meg Gyurka, — a kereskedő nem adott hitelt szavainak és haraggal, szomoruan távozott.

Hetek, hónapok multak, megjött a tél, aztán a tavasz s folyvást sok utas járt, kelt Gyurkáék háza előtt: Gyurka pedig folytatta tovább egyszerű munkás életét. Nyáron egyszer ismét a mezőn, a folyó közelében kapálgatott s amint kapálgat egyszerre valami hosszú bőrszacs-kót pillant meg a földön. Fölveszi, kinyitja, — hát szinte káprázott a szemé! A nagy zsacsó tele volt arannyal.

— Ez az a zsacsó, melyet a kereskedő rajtam keresett! kiáltá izgatottan. Mikor kihúztam a vízből és szétoldoztam ruháit, akkor eshetett ki!

Nagy volt a Gyurka öröme, de aggodalma is. Hogy adja vissza a kincset? Nem tudta a kereskedő nevét, sem lakását, akkor pedig még nem voltak hirdetések vagy effélék, hogy kihirdethette volna. De azért nem habozott egy pillanatig sem. Bement a városba, kérdezősködött, majd meg-megállítá a háza előtt elhaladó utasokat; mind hiába, sehol senki sem hallotta hírét olyan kereskedőnek, aki a kincset elvesztette.

Majdnem egy esztendő mult ismét és Gyurka lemondott arról, hogy a kincs gazdáját valaha megtalálja. Néha aztán eszébe jutott olyasmi is, hogy most már magáénak tarthatja a kincset . . hiszen ugyis azt mondta az idegen, hogy neki adja . . . Milyen pompás dolga volna! Egyszerre gazdag ember lenne!

— Nem! nem az enyém! szólt aztán legyőzve gonosz indulatát. Őrizni fogom míg gazdáját megtalálom. Tolvajnak hisz, de én becsületes fiu vagyok.

És egy este, amint épen így gondolkodott, kopogás hallatszott az ajtón s belépett a — kereskedő. Egyenesen Gyurkához lépett megölelte és így szólt:

— Bocsáss meg jó fiu, hogy tolvajnak mondtalak téged, ki az életemet mentetted meg. Most már tudom, hogy igazán ártatlan vagy. Két év óta folyvást vigyáztattam reád s tudom, hogy azóta is csak oly szegényül, olyan nehéz munkában élsz. Ha nálad lett volna a pénz és költekeztél volna, rögtön megtudtam volna.

— Pedig a pénz most már nálam van, felelé Gyurka.

Aztán elbeszélte a bámuló kereskedőnek, hogy találta meg az aranyakat, hogy kérdezősködött utána; végre pedig előhozta a zsacsót. A kereskedő megoldozta — egyetlen arany sem hiányzott. Meghatottan mondá:

— Akkor csak fortélyból mondtam hogy tarsd meg az erszényt; így akartalak rajta kapni. Most már igazán neked adom, tarsd meg végképen, én e nélkül is gazdag vagyok.

Gyurka vonakodott, de végre is el kellett fogadnia. És ettől fogva öreg anyjával együtt jólétben és kényelemben élt, a becsület utjáról pedig sohasem tért le.

AZ ÖREG LOMPOS.

— Igaz történetke. —

AMI jó öreg Samu bácsink kutyája volt a Lompos; öreg volt maga is és neve bizony meglehetősen illett reá, mert épenséggel nem volt valami szép állat; hosszú szőre, lompos farka volt, de azért a bácsi nagyon szerette s Lompos is ritka hűséggel ragaszkodott gazdájához, e mellett pedig olyan sokat tett, hogy sokszor bámultunk rajta.

Mi gyermekek voltunk még akkor s az igazat megvallva, a mennyire szerettük Samu bácsit, annyira nem szerettük Lompost. De ennek nem mi voltunk az okai, hanem Lompos. Egy dologban tudniillik semmikép sem egyezett a gazdájával; Samu bácsi nagyon szerette a gyermekeket, Lompos pedig mindig mérgesen vicso-ritgatta ránk fogait.

Egy
igy szól

—
öcsémhe
barátom
magada

Mé
jó félór

eszébe j

bizonyo
tehát cs

pos ner
a háza

tehát v
mi ház

meg? h

farkcsó
monda

tem, ne

Sa
furesa

magyar

tette, r

viszi m

E

Lompo

is elle

kerget

legked

macska
gának

E

szobáj

egysze

vinny

legna

szobá

kinyit

Egy napon ebéd után Samu bácsi így szólt:

— Ma délután elmegyek Sándor öcsémhez; de te itthon maradsz, Lompos barátom, mert ott mindig roszul viseled magadat.

Még holmi dolgait rendezgette, aztán jó félóra multával indulni akart. Ekkor eszébe jutott, hogy kutyája, ha meglátja, bizonyosan utána sompolyog. El akarta tehát csukni s hívta, kereste — de Lompos nem volt seholy; hiába keresték össze a házat, udvart, Lompos eltűnt. A bácsi tehát végre is utnak indult. És amint a mi házunkhoz ér, a kapu előtt kit pillant meg? hát bizony Lompost. Az öreg kutya farkcsóválva ment gazdája elé, mintha mondani akarta volna: »Mégis csak eljöttem, ne haragudjál!«

Samu bácsi sokáig emlegette ezt a furcsa esetet, melynek nem lehet más magyarázata, minthogy Lompos megértette, mikor azt mondta neki, hogy nem viszi magával.

Egy másik furcsa dolgot is követett el Lompos. Mint majd minden kutya, úgy ő is ellensége volt a macskának s üldözte, kergette, ahol érte. Pedig otthon Lompos legkedvesebb pajtása egy szép fehér macska volt, melyet ő maga szerzett magának. Ez pedig így történt:

Egy zimankós téli este Samu bácsi szobájában ült és olvasgatott, midőn egyszerre Lompost hallja az ajtó előtt vinnynogni. Csodálkozott, mert Lompos a legnagyobb hidegben sem szokott volt a szobába keredzkedni; mégis megsajnálta s kinyitotta neki az ajtót, mondván:

— Jöjj be no, öreg Lompos, melegdéljél kissé.

Lompos be is jött, de szájában valami fehérét hozott s gyöngéden letette a földre. Samu bácsi már épen meg akart haragudni, hogy Lompos megölte valamelyik szomszéd kis macskáját — mert macska volt — és még be is hozza; de aztán látta, hogy a kis állatnak nincs semmi baja, csak megdermedt a nagy hidegtől. Bizonyosan eltévedt valahonnan s már-már megfagyott a hóban, mikor Lompos rátalált és megmentette. A meleg szobában a kis czicza csakhamar magához tért s jóízűen ette az eléje tett tejecskét, Lompos pedig örvendező farkcsóválással nézte.

És e naptól fogva Lompos és a czicza mindig együtt vannak, együtt esznek, alszanak, játszanak s nem tanácsolnám, hogy valaki bántani merje a Lompos kedvenczét.

BETÜREJTVÉNY.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XVII. köt. 21-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:
„Palakő táblák.“

Helyesen fejtették meg: Blaskovich Ilma, Held Elemér, Csávósy Náczi, Schunda Irma, Schlesinger Pál és Rezső, Poszvek Nándor, b. Gudenus Arthur, Fülöp Regina és Kálmán, Hertelendy Aladár, Berzeviczy Gyula, Straszburger Malvina, Emil és Olli, Wieland Aranka és Aladár, Gaál Sándor, Balzsay József,

Faragó Pista, Weisz Lajos, Polakovits Ilona, Ernő és Zsiga, Pfeffer Erzs, Grünstein Bertha és Etel, Dallos Paula, Thein Regina, Irén és Miksa, Brüll Zsófia, Auer Albert és Terka, Hofbauer János, Kralovszky Szerafin, Zákó Emma, Vékey Anna, Gálfi István, Sándor Albert, Rozsondai József, Balázs Gyula, Weisz Géza, Beer Gyula és Lajos, Beck Fanni és Irén, Goldhammer Jenő, Lukácsy Elek, Áros János, Sándor András, Benedek Pál, Barabási Ferencz, Toffant Ilona, Friedländer Jozefin, Skriba Ilona, Teszáry Laczika és Ferike, Deutsch Ignác, Blau Mari, Burger Lujza, Kronstein Bertha, Spitz Regina és Ede, Péchy Anna, Szentirmay Béla, Siska Erzsike, Kadelburger Jolán, Spitz Zsiga, Förstner

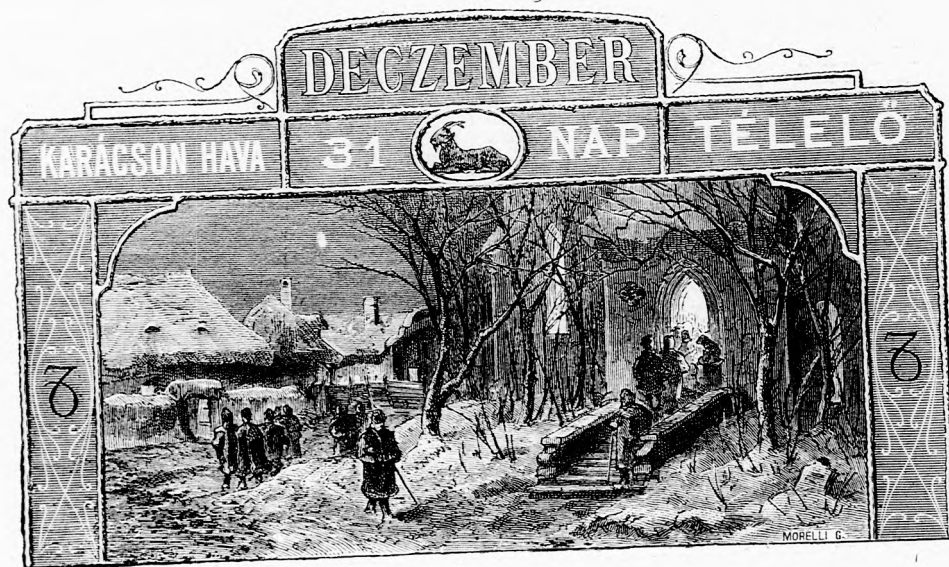
Mariska, Dienes Lenke, Kaiser Hermin, Feketeházy Péter.

*
A »Kis Lap« XVII. köt. 20-ik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Dallos Paula, Grünstein Bertha és Etel, Pfeffer Erzs, Retsky Anna és Vilma, Hofbauer János, Deutsch Ignác, Toffant Ilona, Friedländer Jozefin, Blau Mari.

Kis Értesítő.

A szegedi árvizkárosultak javára Gáspárk Géza utólag még beküldött 50 krajczárt, mely összeget rendeltetése helyére juttattam. F. b.

A TIZENKÉT HÓNAP.

ELÉRTÜK hát megint az esztendő végét!
Mint nagy hegyfokáról a vidék térségét:
Deczember havában ha vissza tekintünk —
Szoruló szívünkön sohajjal segítünk.

Mulik az esztendő, mulik az élet is,
Meggyült a kis öröm, nagy bánat széledt is.
Sok kedvest temettünk; de, minket tart e hit:
Mindenki meglátja az égben kedvesit.

Az Égből, az Égnek kék messzeségéből,
Várunk vigasztalást. Az utra most készül
A kedves kis Jézus — előtte fényes ár —
Karácsony harangját zengeni hallom már.

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi*. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.
Budapest 1879. Nyomatatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.
Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.